

UREDBA (EU) br. 656/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. svibnja 2014.****o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (d),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Cilj je politike Unije u području vanjskih granica Unije osigurati učinkovitu kontrolu prijelaza granica na vanjskim granicama, uključujući i nadzor granica, uz doprinos osiguranju zaštite i spašavanja života. Svrha je nadzora granica sprečavanje nedopuštenog prijelaza granica, borba protiv prekograničnog kriminala i uhićenje osoba koje su prešle granicu na nezakonit način, odnosno pokretanje drugih mjera protiv tih osoba. Nadzor granica trebao bi učinkovito sprječavati osobe da zaobilaze kontrole na graničnim prijelazima i odvrćati ih od toga. Stoga nadzor granica nije ograničen samo na otkrivanje pokušaja nedopuštenih prelazaka granice, već obuhvaća i postupke kao što su presretanje plovila za koja postoji sumnja da pokušavaju ući u Uniju bez obavljene granične kontrole, kao i dogovore za moguće akcije kao što su traganje i spašavanje koje se mogu pojaviti tijekom operacije nadzora granica na moru te dogovore za uspješnu provedbu takvih operacija.
- (2) Politike Unije u području upravljanja granicama, azila i imigracije i njihovu provedbu trebalo bi uređivati načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama na temelju članka 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Kad god je potrebno, akti Unije doneseni u okviru tih politika trebaju sadržavati odgovarajuće mjere za ostvarivanje tog načela te poticati raspodjelu opterećenja uključujući putem premještaja korisnika međunarodne zaštite na dobrovoljnoj osnovi.
- (3) Opseg primjene ove Uredbe trebao bi biti ograničen na operacije nadzora granica koje provode države članice na vanjskim morskim granicama u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije („Agencija”) osnovana Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004 ⁽²⁾. Istražne i kaznene mjere uređene su nacionalnim kaznenim pravom i postojećim instrumentima uzajamne pravne pomoći u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u Uniji.
- (4) Agencija je odgovorna za koordiniranje operativne suradnje između država članica u području upravljanja vanjskim granicama, uključujući u odnosu na nadzor granica. Agencija je također odgovorna za pomoć državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku pomoć na vanjskim granicama, uzimajući u obzir činjenicu da to u nekim slučajevima može uključivati humanitarne krize i spašavanje na moru. Kako bi se takva suradnja još više ojačala, potrebna su posebna pravila u vezi s aktivnostima nadzora granica koje u okviru operativne suradnje koju koordinira Agencija provode pomorske, kopnene i zračne jedinice jedne države članice na morskim granicama drugih država članica ili na otvorenome moru.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 13. svibnja 2014.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2007/2004 od 26. listopada 2004. o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 349, 25.11.2004., str. 1.).

- (5) Suradnja sa susjednim trećim zemljama ključna je u svrhu sprječavanja neovlaštenih prelazaka granica, borbe protiv prekograničnog kriminala i izbjegavanja gubitka života na moru. U skladu s Uredbom (EZ) br. 2007/2004 i pod uvjetom da se i osigura puno poštovanje prava migranata, Agencija može surađivati s nadležnim tijelima trećih zemalja, posebno u vezi s analizom rizika i osposobljavanjem te bi trebala olakšati operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja. Kada se suradnja s trećim zemljama odvija na državnom području ili teritorijalnom moru tih zemalja, države članice i Agencija ispunjavaju norme i standarde koji su najmanje jednakovrijedni onima koje određuje pravo Unije.
- (6) Europski sustav nadzora granica (EUROSUR), osnovan Uredbom (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od ⁽¹⁾ ima za cilj ojačati razmjenu informacija i operativnu suradnju između država članica i Agencije. Time se osigurava osjetno poboljšanje poznavanja stanja i sposobnosti reakcije država članica, također uz potporu Agencije, u svrhu otkrivanja, sprječavanja i borbe protiv nezakonite imigracije i prekograničnog kriminala i doprinosa osiguranju zaštite i spašavanja života migranata na njihovim vanjskim granicama. Pri koordiniranju operacija nadzora granica, Agencija bi državama članicama trebala dostaviti informacije i analize koje se odnose na te operacije u skladu s tom Uredbom.
- (7) Ova Uredba zamjenjuje Odluku Vijeća 2010/252/EU ⁽²⁾ koju je poništio Sud Europske unije („Sud”) svojom presudom od 5. rujna 2012. u predmetu C-355/10. Tom presudom Suda ostaju na snazi učinci Odluke 2010/252/EU do stupanja na snagu novih pravila. Stoga, na dan stupanja na snagu ove Uredbe navedena Odluka prestaje proizvoditi učinke.
- (8) Tijekom operacija nadzora granica na moru države članice trebale bi poštovati svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom, posebice s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora, Međunarodnom konvencijom o zaštiti ljudskih života na moru, Međunarodnom konvencijom o traganju i spašavanju na moru, Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i njezinim Protokolom protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravnom položaju izbjeglica, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta te drugim relevantnim međunarodnim instrumentima.
- (9) Tijekom koordiniranja operacija nadzora granice na moru Agencija bi trebala ispunjavati svoje zadaće uz potpuno poštovanje prava Unije, uključujući Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i relevantno međunarodno pravo, posebno ono navedeno u uvodnoj izjavi 8.
- (10) U skladu s Uredbom (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i općim načelima prava Unije, svaka mjera poduzeta tijekom operacije nadzora trebala bi biti razmjerna ciljevima koji se žele postići, nediskriminirajuća i u potpunosti bi trebala treba poštovati ljudsko dostojanstvo, temeljna prava te prava izbjeglica i tražitelja azila, uključujući načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. Države članice i Agencija moraju poštovati odredbe pravne stečevine o azilu, posebno Direktivu 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ s obzirom na zahtjeve za međunarodnu zaštitu predane na državnom području, uključujući na granici, u teritorijalnim vodama ili u tranzitnim zonama država članica.
- (11) Primjena ove Uredbe ne bi trebala dovesti u pitanje Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, posebice što se tiče pomoći koja se pruža žrtvama trgovine ljudima.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (EUROSUR) (SL L 295, 6.11.2013., str. 11.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća od 26. travnja 2010. o dopuni Zakonika o schengenskim granicama u vezi s nadzorom nad vanjskim granicama na moru u okviru operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (2010/252/EU) (SL L 111, 4.5.2010., str. 20.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13.4.2006., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.).

- (12) Ovu Uredbu potrebno je primjenjivati uz potpuno poštovanje načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja kako je definirano u Povelji i kako se tumači u sudskoj praksi Suda i Europskog suda za ljudska prava. U skladu s tim načelom, niti jednu osobu ne bi se trebalo iskrcati, prisiliti da uđe, privesti ili na neki drugi način izručiti nadležnim tijelima države gdje, između ostalog, postoji ozbiljan rizik da bi takva osoba bila podvrgnuta smrtnoj kazni, mučenju, progonu ili nekom drugom neljudskom i ponižavajućem postupanju, ili gdje bi život ili sloboda te osobe bili ugroženi zbog njezine rase, vjere, nacionalnosti, spolne orijentacije, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog uvjerenja ili gdje postoji ozbiljan rizik od protjerivanja, premještanja ili izručenja drugoj državi u suprotnosti s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.
- (13) Moguće postojanje sporazuma između države članice i treće zemlje ne može osloboditi državu članicu od njihovih obveza u okviru prava Unije i međunarodnog prava, posebice što se tiče poštovanja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, ako im je poznato ili bi im trebalo biti poznato da sustavni nedostaci u postupku traženja azila i u uvjetima za prihvata tražitelja azila u toj trećoj zemlji predstavljaju utemeljene razloge za pretpostavku da je tražitelj azila izložen ozbiljnom riziku da će se s njim neljudski ili ponižavajuće postupati, ili ako im je poznato ili bi im trebalo biti poznato da ta treća zemlja primjenjuje prakse kojima se krši načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.
- (14) Pri provođenju operacije nadzora nad granicama na moru, može se dogoditi da je potrebno pružiti pomoć osobama koje se nalaze u nevolji. U skladu s međunarodnim pravom, svaka država mora od zapovjednika plovila koji plovi pod njezinom zastavom zahtijevati da, u mjeri u kojoj je to moguće bez dovođenja u ozbiljnu opasnost plovila, posade ili putnika, bez odgađanja pruži pomoć svakoj osobi koja se na moru nađe u opasnosti da se izgubi i da što je brže moguće pomogne osobama u nevolji. Takvu bi pomoć trebalo pružiti neovisno o nacionalnosti ili statusu osoba kojima se pruža pomoć ili neovisno o okolnostima u kojima se te osobe nalaze. Zapovjednik broda i posada ne bi trebali biti podvrgnuti kaznenim sankcijama isključivo iz razloga što su spasili osobe u nevolji na moru i doveli ih na sigurno mjesto.
- (15) Države članice trebale bi izvršiti obvezu pružanja pomoći osobama koje se nalaze u nevolji u skladu s primjenjivim odredbama međunarodnih instrumenata kojima se uređuju slučajevi traganja i spašavanja te u skladu sa zahtjevima o zaštiti temeljnih prava. Ova Uredba ne bi trebala utjecati na odgovornost tijela za traganje i spašavanje, uključujući za osiguranje provedbe koordinacije i suradnje na način da se spašene osobe mogu odvesti na sigurno mjesto.
- (16) Ako operativno područje operacije na moru obuhvaća područje traganja i spašavanja neke treće zemlje, potrebno je težiti uspostavljanju komunikacijskih kanala s tijelima nadležnima za traganje i spašavanje te treće zemlje prilikom planiranja operacije na moru, na taj način osiguravajući da će ta nadležna tijela moći odgovoriti na slučajeve traganja i spašavanja koji nastaju na njihovu području traganja i spašavanja.
- (17) U skladu s Uredbom (EZ) br. 2007/2004, operacije nadzora granica koje koordinira Agencija provode se u skladu s operativnim planom. U skladu s time, u pogledu operacija na moru, operativni plan trebao bi uključivati posebne informacije o primjeni relevantne nadležnosti i zakonodavstva na zemljopisnom području na kojemu se odvija zajednička operacija, pilot-projekt ili brza intervencija, uključujući upućivanja na pravo Unije i međunarodno pravo, s obzirom na presretanje, spašavanje na moru i iskrčavanje. Operativni plan trebalo bi uspostaviti u skladu s odredbama ove Uredbe koje uređuju presretanje, spašavanje na moru i iskrčavanje u kontekstu operacija nadzora granice na moru koje koordinira Agencija i s obzirom na posebne okolnosti dotične operacije. Operativni plan trebao bi obuhvaćati postupke koji osiguravaju da osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovine ljudima, maloljetnici bez pratnje i druge ranjive osobe budu identificirane i da im se pruži odgovarajuća pomoć, uključujući pristup međunarodnoj zaštiti.
- (18) Praksa u okviru Uredbe (EZ) br. 2007/2004 takva je da se za svaku operaciju na moru unutar države članice domaćina uspostavlja koordinacijska struktura koju čine službenici iz države članice domaćina, gostujući službenici i predstavnici Agencije, uključujući koordinatora Agencije. Ovu koordinacijsku strukturu, koja se obično naziva Međunarodnim centrom za koordinaciju, potrebno je koristiti kao kanal za komunikaciju između službenika uključenih u operaciju na moru i dotičnih nadležnih tijela.

- (19) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela koja su priznata člancima 2. i 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i Poveljom, osobito poštovanje ljudskog dostojanstva, pravo na život, zabrana mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabrana trgovine ljudima, pravo na slobodu i sigurnost, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na azil i zaštitu u slučajevima udaljenja i protjerivanja, načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, nediskriminacije, pravo na djelotvoran pravni lijek i prava djeteta. Ovu bi Uredbu države članice i Agencija trebale primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.
- (20) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno donošenje posebnih pravila za nadzor nad granicama na moru koji obavljaju pripadnici granične straže čiji rad koordinira Agencija, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog različitog prava i prakse, nego se zbog višenacionalne prirode operacija oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. TEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (21) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske koji je priložen UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. Kako se ova Uredba nadovezuje na schengensku pravnu stečevinu, Danska u skladu s člankom 4. tog Protokola u roku šest mjeseci, nakon što Vijeće donese odluku o ovoj Uredbi, odlučuje hoće li Uredbu prenijeti u svoje nacionalno pravo.
- (22) U pogledu Islanda i Norveške, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma Vijeća Europske unije s Republikom Islandom i Kraljevinom Norveškom o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽¹⁾, što potpada pod područje iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽²⁾.
- (23) U pogledu Švicarske, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽³⁾ što potpada pod područje iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ⁽⁴⁾.
- (24) U pogledu Lihtenštajna, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁵⁾, što potpada pod područje iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽²⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁽³⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (2008/146/EZ) (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

⁽⁵⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

- (25) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ ⁽¹⁾; Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u njezinu donošenju, ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (26) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ⁽²⁾. Irska stoga ne sudjeluje u njezinu donošenju, ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na operacije nadzora granica koje provode države članice na svojim vanjskim granicama na moru u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Agencija” znači Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije osnovana Uredbom (EZ) br. 2007/2004;
2. „operacija na moru” znači zajednička operacija, pilot-projekt ili brza intervencija koju provode države članice u svrhu nadzora njihovih vanjskih granica na moru, a koje koordinira Agencija;
3. „država članica domaćin” znači država članica u kojoj se operacija na moru odvija ili iz koje je pokrenuta;
4. „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u operaciji na moru osiguranjem tehničke opreme, pripadnika granične straže raspoređenih kao dio skupina europske granične straže ili drugog relevantnog osoblja, ali koja nije država članica domaćin;
5. „jedinica sudionica” znači pomorska, kopnena ili zračna jedinica za koju je odgovorna država članica domaćin ili država članica sudionica koja sudjeluje u operaciji na moru;
6. „Međunarodni centar za koordinaciju” znači koordinacijska struktura uspostavljena unutar države članice domaćina za koordinaciju operacije na moru;
7. „Nacionalni centar za koordinaciju” znači nacionalni centar za koordinaciju uspostavljen u svrhu Europskog sustava nadzora granica (EUROSUR) u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013;

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 131, 1.6.2000., str. 43.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u provedbi nekih odredbi schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

8. „operativni plan” znači operativni plan iz članka 3.a i članka 8.e Uredbe (EZ) br. 2007/2004;
9. „plovilo” znači bilo koji tip plovila uključujući čamce, brodice, plutajuće platforme, neistisninska plovila i vodene zrakoplove koji se koriste ili se mogu koristiti na moru;
10. „plovilo bez državne pripadnosti” znači plovilo bez državne pripadnosti ili izjednačeno s plovilom bez državne pripadnosti kad plovilo nijedna država nije dodijelila pravo da plovi pod njezinom zastavom ili kad plovi pod zastavom dviju ili više država, koje koristi po svojem izboru;
11. „Protokol protiv krijumčarenja migranata” znači Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom koji dopunjuje Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv organiziranog transnacionalnog kriminala potpisanu u Palermu, u Italiji u prosincu 2000.;
12. „sigurno mjesto” znači lokacija na kojoj se operacije spašavanja smatraju završenima te gdje sigurnost života preživjelih nije ugrožena, gdje se njihove osnovne ljudske potrebe mogu zadovoljiti i odakle se može organizirati prijevoz prema sljedećem ili konačnom odredištu preživjelih, uzimajući u obzir zaštitu njihovih temeljnih prava, u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja;
13. „Centar za koordinaciju spašavanja” znači jedinica odgovorna za poticanje učinkovite organizacije usluga traganja i spašavanja te za koordinaciju provođenja operacija traganja i spašavanja unutar područja traganja i spašavanja kako je definirano u Međunarodnoj konvenciji o traganju i spašavanju na moru;
14. „vanjski pojas” znači pojas neposredno uz teritorijalno more kako je definirano u članku 33. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, ako je službeno proglašen;
15. „obalna država članica” znači država članica u čijem se teritorijalnom moru ili vanjskom pojasu događa presretanje.

POGLAVLJE II.

OPĆA PRAVILA

Članak 3.

Sigurnost na moru

Mjere donesene za operaciju na moru provode se tako da je u svakom slučaju zajamčena sigurnost presretenih ili spašenih osoba, sigurnost sudjelujućih jedinica sudionica ili sigurnost trećih strana.

Članak 4.

Zaštita temeljnih prava i načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja

1. Niti jednu se osobu, u suprotnosti s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, ne smije iskrcati, prisiliti da uđe, privedi ili na neki drugi način izručiti nadležnim tijelima države gdje postoji, između ostalog, ozbiljan rizik da bi takva osoba bila podvrgnuta smrtnoj kazni, mučenju, progonu ili nekom drugom neljudskom i ponižavajućem postupanju, ili gdje bi život ili sloboda te osobe bili ugroženi zbog njezine rase, vjere, nacionalnosti, spolne orijentacije, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog uvjerenja, ili gdje postoji ozbiljan rizik od protjerivanja, premještanja ili izručenja drugoj državi u suprotnosti s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

2. Kad se razmatra mogućnost iskrćavanja u trećoj zemlji, u kontekstu planiranja operacije na moru, država članica domaćin, u koordinaciji s državama članicama sudionicama i Agencijom uzima u obzir opću situaciju u toj trećoj zemlji.

Ocjena opće situacije u trećoj zemlji temelji se na informacijama dobivenim od niza izvora koji mogu obuhvaćati druge države članice, tijela, urede i agencije Unije kao i relevantne međunarodne organizacije te može uzeti u obzir postojanje sporazuma i projekata o migraciji i azilu koji se provode u skladu s pravom Unije i kroz fondove Unije. Ta ocjena dio je operativnog plana, dostavlja se jedinicama sudionicama i ažurira se prema potrebi.

Osobe koje su presretene ili spašene ne iskrcavaju se, ne prisiljavaju da uđu, ne dovode se ni na bilo koji drugi način ne predaju nadležnim tijelima neke treće zemlje ako je država članica domaćin svjesna ili ako su države članice sudionice svjesne ili bi trebale biti svjesne toga da je ta treća zemlja uključena u provođenje postupaka opisanih u stavku 1.

3. Tijekom operacije na moru, prije nego što se presretene ili spašene osobe iskrcaju, prisile da uđu, odvedu ili na neki drugi način predaju nadležnim tijelima u trećoj zemlji te uzimajući u obzir ocjenu opće situacije u toj trećoj zemlji u skladu sa stavkom 2., jedinice sudionice, ne dovodeći u pitanje članak 3., koriste se svim sredstvima za identificiranje presretenih ili spašenih osoba, ocjenjuju njihove osobne okolnosti, obavještavaju ih o mjestu iskrcavanja na način da te osobe razumiju ili se može opravdano pretpostaviti da razumiju i daju im priliku da izraze sve razloge zbog kojih vjeruju da bi iskrcavanje na predloženom mjestu predstavljalo kršenje načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

U tu svrhu u operativnom planu osiguravaju se dodatni detalji uključujući, prema potrebi, raspoloživost medicinskog osoblja na kopnu, tumača, pravnih savjetnika i drugih relevantnih stručnjaka države članice domaćina i države članice sudionice. Svaka jedinica sudionica uključuje najmanje jednu osobu koja je prošla osnovnu obuku iz prve pomoći.

Izvešće iz članka 13. na temelju informacija koje dostavljaju država članica domaćin i države članice sudionice uključuje dodatne pojedinosti o slučajevima iskrcavanja u trećim zemljama i o tome kako su jedinice sudionice primijenile svaki element postupaka iz prvog podstavka ovog stavka, kako bi osigurale usklađenost s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

4. Tijekom trajanja operacije na moru, jedinice sudionice nastoje udovoljiti posebnim potrebama djece, uključujući maloljetnike bez pratnje, žrtava trgovine ljudima, osoba kojima je potrebna hitna medicinska pomoć, osoba s invaliditetom, osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita te drugih osoba u posebno osjetljivoj situaciji tijekom operacije na moru.

5. Razmjena s trećim zemljama osobnih podataka dobivenih tijekom operacije na moru za potrebe ove Uredbe strogo je ograničena na ono što je apsolutno neophodno i izvršava se u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP ⁽²⁾ i relevantnim nacionalnim odredbama o zaštiti podataka.

Razmjena s trećim zemljama osobnih podataka u vezi s presretnim ili spašenim osobama dobivenih tijekom operacije na moru zabranjena je ako postoji ozbiljan rizik od kršenja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

6. Jedinice sudionice u obavljanju svojih zadaća u potpunosti poštuju ljudsko dostojanstvo.

7. Ovaj članak primjenjuje se na sve mjere koje poduzimaju države članice ili Agencija u skladu s ovom Uredbom.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (SL L 350, 30.12.2008., str. 60.).

8. Pripadnici granične straže i drugo osoblje koje sudjeluje u operaciji na moru prolaze obuku povezanu s relevantnim odredbama iz područja temeljnih prava, prava izbjeglica i međunarodnog pravnog sustava traganja i spašavanja u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 2007/2004.

POGLAVLJE III.

POSEBNA PRAVILA

Članak 5.

Otkrivanje

1. Nakon otkrivanja, jedinice sudionice približavaju se plovilu za koje se sumnja da prevozi osobe koje zaobilaze ili namjeravaju zaobići provjere na graničnim prijelazima ili da je uključeno u krijumčarenje migranata morskim putem, kako bi promotrile njegov identitet i državnu pripadnost te, prije poduzimanja daljnjih mjera, iz sigurne udaljenosti ispituju to plovilo uz sve potrebne mjere opreza. Jedinice sudionice prikupljaju informacije o tom plovilu i bez odlaganja ih dostavljaju Međunarodnom centru za koordinaciju, uključujući, ako je moguće, informacije o stanju osoba na plovilu, posebno ako postoji neposredna opasnost za njihov život ili ako je osobama hitno potrebna medicinska pomoć. Međunarodni centar za koordinaciju prenosi te informacije Nacionalnom centru za koordinaciju države članice domaćina.

2. Ako plovilo namjerava ući ili je već ušlo u teritorijalno more ili vanjski pojas države članice koja ne sudjeluje u operaciji na moru, jedinice sudionice prikupljaju i dostavljaju informacije o tom plovilu Međunarodnom centru za koordinaciju koji te informacije prenosi Nacionalnom centru za koordinaciju dotične države članice.

3. Jedinice sudionice prikupljaju i dostavljaju informacije o svakom plovilu za koje postoji sumnja da je uključeno u nezakonite aktivnosti na moru koje nisu uključene u opseg operacija na moru Međunarodnom centru za koordinaciju koji te informacije prenosi Nacionalnom centru za koordinaciju dotične države članice.

Članak 6.

Presretanje u teritorijalnom moru

1. U teritorijalnom moru države članice domaćina ili susjedne države članice sudionice, ta država daje odobrenje jedinicama sudionicama da poduzmu jednu ili više od sljedećih mjera ako postoje opravdani razlozi za sumnju da plovilo može prevoziti osobe koje namjeravaju zaobići granične kontrole ili je uključeno u krijumčarenje migranata morskim putem:

- (a) zahtijevaju informacije i dokumentaciju o vlasništvu, registraciji i elementima povezanim s putovanjem plovila te o identitetu, državljanstvu i drugim relevantnim podacima o osobama na plovilu, uključujući o prisutnosti osoba kojima je hitno potrebna medicinska pomoć te osobe na plovilu obavještavaju da im se možda neće dozvoliti prelazak granice;
- (b) zaustavljaju plovilo, ukrcavaju se na njega i pretražuju plovilo, njegov teret i osobe koje se nalaze na njemu te ispituju osobe na plovilu i obavještavaju ih da se osobama koje upravljaju plovilom mogu odrediti kazne za omogućavanje putovanja.

2. Ako se pronađu dokazi koji potvrđuju tu sumnju, ta država članica domaćin ili susjedna država članica sudionica mogu ovlastiti jedinice sudionice da poduzmu jednu ili više od sljedećih mjera:

- (a) uzapte plovilo i uhite osobe na njemu;
- (b) zapovjede plovilu da promijeni smjer izvan ili prema određitu koje se nalazi izvan teritorijalnog mora ili vanjskog pojasa, uključujući praćenje plovila ili plovidbu u njegovoj blizini sve dok se ne potvrdi da se plovilo drži tog utvrđenog smjera;

(c) preprate plovilo ili osobe na njemu u obalnu državu članicu u skladu s operativnim planom.

3. Svaka mjera poduzeta u skladu sa stavcima 1. ili 2. razmjerna je i ne prekoračuje ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva ovog članka.

4. Za potrebe stavaka 1. i 2. država članica domaćin na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

Jedinica sudionica obavještava državu članicu domaćina putem Međunarodnog centra za koordinaciju kada zapovjednik plovila zatraži da se obavijesti diplomat ili konzularni službenik države pod čijom zastavom plovilo plovi.

5. Kada postoje opravdani razlozi za sumnju da plovilo bez državne pripadnosti prevozi osobe koje namjeravaju zaobići provjere na graničnim prijelazima ili je uključeno u krijumčarenje migranata morskim putem, država članica domaćin ili susjedna država članica sudionica na čijem je teritorijalnom moru to plovilo bez državne pripadnosti presretno odobrava da se poduzme jedna ili više mjera navedenih u stavku 1., a može odobriti da se poduzme jedna ili više mjera navedenih u stavku 2. Država članica domaćin na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

6. Sve operativne aktivnosti u teritorijalnom moru jedne od država članica koja ne sudjeluje u operaciji na moru provode se uz dozvolu te države članice. Država članica domaćin daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju na temelju djelovanja koje je odobrila ta država članica.

Članak 7.

Presretanje na otvorenom moru

1. Na otvorenom moru, ako postoje opravdani razlozi za sumnju da je plovilo uključeno u krijumčarenje migranata morskim putem, jedinice sudionice poduzimaju jednu ili više sljedećih mjera, ovisno o odobrenju države zastave skladu s Protokolom protiv krijumčarenja migranata i, gdje je relevantno, nacionalnim i međunarodnim pravom:

(a) zahtijevaju informacije i dokumentaciju o vlasništvu, registraciji i elementima povezanim s putovanjem plovila te o identitetu, državljanstvu i drugim relevantnim podacima o osobama na plovilu, uključujući o prisutnosti osoba kojima je hitno potrebna medicinska pomoć;

(b) zaustavljaju plovilo, ukrcavaju se na njega i pretražuju plovilo, njegov teret i osobe koje se nalaze na njemu te ispituju osobe na plovilu i obavještavaju ih da se osobama koje upravljaju plovilom mogu odrediti kazne za omogućavanje putovanja.

2. Ako se pronađu dokazi koji potvrđuju tu sumnju, jedinice sudionice mogu poduzeti jednu ili više sljedećih mjera, ovisno o odobrenju države zastave, u skladu s Protokolom protiv krijumčarenja migranata i, gdje je relevantno, nacionalnim i međunarodnim pravom:

(a) uzaptiti plovilo i uhititi osobe na njemu;

(b) upozoriti plovilo i zapovjediti mu da ne uđe u teritorijalno more ili vanjski pojas i, prema potrebi, zahtijevati da promijeni smjer prema odredištu koje se nalazi izvan teritorijalnog mora ili vanjskog pojasa;

(c) prepratiti plovilo ili osobe na njemu u treću zemlju, ili na neki drugi način plovilo ili osobe na njemu izručiti tijelima treće zemlje;

(d) prepratiti plovilo ili osobe na njemu u državu članicu domaćina ili u susjednu državu članicu sudionicu.

3. Svaka mjera poduzeta u skladu sa stavcima 1. ili 2. razmjerna je i ne prekoračuje ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva ovog članka.

4. Za potrebe stavaka 1. i 2. država članica domaćin na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

5. Ako plovilo plovi pod zastavom ili ima istaknutu oznaku registracije države članice domaćina ili države članice sudionice, ta država članica može, nakon što potvrdi državnu pripadnost plovila, odobriti jednu ili više mjera iz stavaka 1. i 2. Država članica domaćin zatim na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

6. Ako plovilo plovi pod zastavom ili ima istaknute oznake registracije države članice koja ne sudjeluje u operaciji na moru ili treće zemlje, država članica domaćin ili država članica sudionica, ovisno o tome čija je jedinica sudionica presrela to plovilo, obavješćuje državu zastave, zahtijeva potvrdu o registraciji i, ako se potvrdi državna pripadnost, zahtijeva da država zastave poduzme mjere za suzbijanje korištenja njezina plovila za krijumčarenje migranata. Ako država zastave to ne želi ili ne može učiniti, izravno ili uz pomoć države članice kojoj pripada jedinica sudionica, ta država članica zahtijeva odobrenje države zastave za poduzimanje bilo kojih mjera iz stavaka 1. i 2. Država članica domaćin ili država članica sudionica obavješćuju Međunarodni centar za koordinaciju o bilo kakvoj komunikaciji s državom zastave i o planiranim akcijama ili mjerama koje je odobrila država zastave. Država članica domaćin zatim na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

7. Kada, iako plovi pod stranom zastavom ili odbija pokazati svoju zastavu, postoje opravdani razlozi za sumnju da je plovilo zapravo iste državne pripadnosti kao i jedinica sudionica, ta jedinica sudionica provjerava ima li plovilo pravo ploviti pod svojom zastavom. U tu svrhu može pristupiti plovilu koje je pod sumnjom. Ako sumnja i dalje postoji, nastavlja s daljnjim pregledom na plovilu koji se mora obaviti uz svu potrebnu obzirnost.

8. Kada, iako plovi pod stranom zastavom ili odbija pokazati svoju zastavu, postoje opravdani razlozi za sumnju da je plovilo zapravo iste državne pripadnosti kao država članica domaćin ili država članica sudionica, jedinica sudionica provjerava ima li plovilo pravo ploviti pod svojom zastavom.

9. Ako se u slučajevima iz stavaka 7. i 8. pokaže da je sumnja o državnoj pripadnosti plovila utemeljena, ta država članica domaćin ili ta država članica sudionica mogu odobriti jednu ili više mjera iz stavaka 1. i 2. Država članica domaćin zatim na odgovarajući način daje upute jedinici sudionici putem Međunarodnog centra za koordinaciju.

10. U nedostatku ili čekajući odobrenje države zastave, plovilo se promatra iz sigurne udaljenosti. Nijedna druga mjera ne poduzima se bez izričitog odobrenja države zastave, osim mjera potrebnih za uklanjanje neposredne opasnosti za život osoba ili mjera koje proizlaze iz odgovarajućih bilateralnih ili multilateralnih sporazuma.

11. Ako postoje utemeljeni razlozi za sumnju da je plovilo bez državne pripadnosti uključeno u krijumčarenje migranata morskim putem, jedinica sudionica može se na plovilo ukrcati i pretražiti ga kako bi provjerila nepostojanje njegove državne pripadnosti. Ako se pronađu dokazi koji potvrđuju tu sumnju, jedinica sudionica obavještava državu članicu domaćina koja može, izravno ili uz pomoć države članice kojoj jedinica sudionica pripada, poduzeti daljnje odgovarajuće mjere kako su određene u stavcima 1. i 2. u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom.

12. Država članica čija je jedinica sudionica poduzela bilo koju mjeru u skladu sa stavkom 1. bez odgađanja obavještava državu zastave o ishodu te mjere.

13. Državni službenik koji u Međunarodnom centru za koordinaciju predstavlja državu članicu domaćina ili državu članicu sudionicu odgovoran je za olakšavanje komunikacije s relevantnim nadležnim tijelima te države članice kako bi dobio odobrenje za provjeru prava plovila da plovi pod njezinom zastavom ili za poduzimanje bilo kojih mjera iz stavaka 1. i 2.

14. Ako se razlozi za sumnju da je plovilo uključeno u krijumčarenje migranata na otvorenom moru pokažu neutemeljenima ili ako jedinica sudionica nema nadležnost za djelovanje, ali postoji osnovana sumnja da plovilo prevozi osobe koje namjeravaju doći do granice jedne od država članica i zaobići provjere na graničnim prijelazima, to plovilo ostaje pod nadzorom. Međunarodni centar za koordinaciju priopćava informacije o tom plovilu Nacionalnom centru za koordinaciju država članica prema kojima je plovilo usmjereno.

Članak 8.

Presretanje u vanjskom pojasu

1. U vanjskom pojasu države članice domaćina ili susjedne države članice sudionice poduzimaju se mjere iz članka 6. stavaka 1. i 2. u skladu s tim stavcima i sa stavcima 3. i 4. Svako odobrenje iz članka 6. stavaka 1. i 2. može se izdati samo za mjere koje su nužne za sprječavanje povrede relevantnih zakona i drugih propisa na državnom području ili teritorijalnom moru te države članice.

2. Mjere iz članka 6. stavaka 1. i 2. ne poduzimaju se u vanjskom pojasu države članice koja ne sudjeluje u operaciji na moru bez odobrenja te države članice. Međunarodni centar za koordinaciju obaviješten je o svakoj komunikaciji s tom državom članicom i o svakoj naknadno poduzetoj mjeri koju je odobrila ta država članica. Ako ta država članica ne izda odobrenje i ako postoje opravdani razlozi za sumnju da plovilo prevozi osobe koje namjeravaju doći do granice jedne od država članica, primjenjuje se članak 7. stavak 14.

3. Ako plovilo bez državne pripadnosti prolazi kroz vanjski pojas, primjenjuje se članak 7. stavak 11.

Članak 9.

Situacije traganja i spašavanja

1. Države članice poštuju svoju obvezu pružanja pomoći bilo kojem plovilu ili osobi u nevolji na moru i, tijekom operacije na moru, osiguravaju da njihove jedinice sudionice poštuju tu obvezu, u skladu s međunarodnim pravom i poštovanjem temeljnih prava. Pomoć se pruža bez obzira na nacionalnost ili status takve osobe ili okolnosti u kojima je osoba pronađena.

2. U svrhu postupanja u situacijama traganja i spašavanja do kojih može doći tijekom operacije na moru, operativni plan mora sadržavati, u skladu s relevantnim međunarodnim pravom, uključujući pravo o traganju i spašavanju, barem sljedeće odredbe:

(a) Ako tijekom operacije na moru jedinice sudionice imaju razloga vjerovati da su suočene s fazom nesigurnosti, pripravnosti ili nevolje što se tiče plovila ili bilo koje osobe na njemu, one bez odlaganja prenose sve raspoložive informacije Centru za koordinaciju spašavanja odgovornom za područje traganja i spašavanja u kojem se ta situacija pojavila i stavljaju se na raspolaganje tom Centru za koordinaciju spašavanja.

(b) Jedinice sudionice što prije obavještavaju Međunarodni centar za koordinaciju o svakom kontaktu s Centrom za koordinaciju spašavanja i o mjerama koje su poduzele.

(c) Smatra se da se plovilo ili osobe na plovilu nalaze u fazi nesigurnosti posebice:

i. ako je prijavljen nestanak neke osobe ili ako plovilo kasni; ili

ii. ako osoba ili plovilo nije dostavilo očekivano izvješće o poziciji ili sigurnosti.

(d) Smatra se da se plovilo ili osobe na plovilu nalaze u fazi pripravnosti posebice:

- i. ako, nakon faze nesigurnosti pokušaji uspostave kontakta s osobom ili plovilom ne uspiju, kao ni upiti upućeni drugim odgovarajućim izvorima; ili
- ii. ako je primljena informacija da je operativna sposobnost plovila pogoršana, ali ne u mjeri u kojoj bi mogla nastati situacija nevolje.

(e) Smatra se da se plovilo ili osobe na plovilu nalaze u fazi nevolje posebice:

- i. ako se primi informacija koja potvrđuje da je osoba ili plovilo u opasnosti i da hitno treba pomoć; ili
- ii. ako nakon faze pripravnosti dodatni neuspješni pokušaji uspostave kontakta s osobom ili plovilom i opsežniji neuspješni upiti ukazuju na vjerojatnost postojanja situacije nevolje; ili
- iii. ako se primi informacija da je operativna sposobnost plovila pogoršana u mjeri u kojoj bi mogla nastati situacija nevolje.

(f) Jedinice sudionice, u svrhu razmatranja je li plovilo u fazi nesigurnosti, pripravnosti ili nevolje, uzimaju u obzir i prenose sve relevantne informacije i zapažanja odgovornom Centru za koordinaciju spašavanja, uključujući o:

- i. postojanju zahtjeva za pomoć, iako takav zahtjev nije isključivi čimbenik za određivanje postojanja situacije nevolje;
- ii. plovidbenoj sposobnosti plovila i vjerojatnosti da plovilo neće stići na svoje konačno odredište;
- iii. broju osoba na plovilu u odnosu na vrstu i stanje plovila;
- iv. dostupnosti potrebnih zaliha kao što su zalihe goriva, vode i hrane do dolaska na obalu;
- v. prisutnosti kvalificirane posade i zapovjednika plovila;
- vi. dostupnosti i potencijalu sigurnosne, navigacijske i komunikacijske opreme;
- vii. prisutnosti osoba na plovilu kojima je hitno potrebna medicinska pomoć;
- viii. prisutnosti preminulih osoba na plovilu;
- ix. prisutnosti trudnica ili djece na plovilu;
- x. vremenskim i pomorskim uvjetima, uključujući vremenske i pomorske prognoze.

(g) Dok čekaju upute Centra za koordinaciju spašavanja, jedinice sudionice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale sigurnost dotičnih osoba.

- (h) Ako se smatra da je plovilo u situaciji nesigurnosti, pripravnosti ili nevolje, ali osobe na plovilu odbijaju primiti pomoć, jedinica sudionica dužna je obavijestiti odgovorni Centar za koordinaciju spašavanja i pratiti njegove upute. Jedinica sudionica nastavlja s ispunjavanjem zadaće pažnje praćenjem plovila i poduzimanjem svih mjera potrebnih za sigurnost dotičnih osoba, izbjegavajući pritom poduzimanje bilo kakve mjere koja bi mogla pogoršati stanje ili povećati mogućnost povrede ili gubitka života.
- (i) Ako Centar za koordinaciju spašavanja treće zemlje nadležne za područje traganja i spašavanja ne odgovori na informacije koje mu je prenijela jedinica sudionica, jedinica sudionica kontaktira Centar za koordinaciju spašavanja države članice domaćina, osim ako ta jedinica sudionica smatra da je neki drugi međunarodno priznati Centar za koordinaciju spašavanja sposobniji za preuzimanje koordinacije situacije traganja i spašavanja.

Operativni plan može sadržavati detalje prilagođene okolnostima dotične operacije na moru.

3. Ako je situacija traganja i spašavanja zaključena, jedinica sudionica, uz savjetovanje s Međunarodnim centrom za koordinaciju, nastavlja operaciju na moru.

Članak 10.

Iskrčavanje

1. Operativni plan obuhvaća, u skladu s međunarodnim pravom i poštovanjem temeljnih prava, barem sljedeće modalitete iskrčavanja osoba koje su presretene ili spašene u operaciji na moru:

- (a) u slučaju presretanja u teritorijalnom moru ili vanjskom pojasu kako je navedeno u članku 6. stavku 1., 2. ili 6. ili u članku 8. stavku 1. ili stavku 2., iskrčavanje se odvija u obalnoj državi članici, ne dovodeći u pitanje članak 6. stavak 2. točku (b);
- (b) u slučaju presretanja na otvorenom moru kako je navedeno u članku 7. iskrčavanje se može odvijati u trećoj zemlji za koju se smatra da je plovilo iz nje isplovilo. Ako to nije moguće, iskrčavanje se odvija u državi članici domaćinu;
- (c) u slučaju situacija traganja i spašavanja iz članka 9. i ne dovodeći u pitanje odgovornost Centra za koordinaciju spašavanja, država članica domaćin i država članica sudionica surađuju s odgovornim Centrom za koordinaciju spašavanja kako bi identificirale sigurno mjesto i, kada odgovorni Centar za koordinaciju spašavanja odredi takvo sigurno mjesto, dužne su osigurati da se iskrčavanje spašenih osoba odvija brzo i učinkovito.

Ako nije moguće organizirati da se jedinica sudionica oslobodi obveze iz članka 9. stavka 1. čim je to moguće, uzimajući u obzir sigurnost spašenih osoba i sigurnost jedinice sudionice, izdaje joj se odobrenje da iskrca spašene osobe u državi članici domaćinu.

Ti modaliteti iskrčavanja nemaju učinak nametanja obveza državama članicama koje ne sudjeluju u operaciji na moru, osim ako su one u skladu s člankom 6. stavkom 6. ili člankom 8. stavkom 2. izričito izdale ovlaštenje za poduzimanje mjera u svom teritorijalnom moru ili vanjskom pojasu.

Operativni plan može sadržavati detalje prilagođene okolnostima dotične operacije na moru.

2. Jedinice sudionice obavješćuju Međunarodni centar za koordinaciju o prisutnosti svih osoba u smislu članka 4., a Međunarodni centar za koordinaciju prenosi te informacije nadležnim nacionalnim tijelima države u kojoj se odvija iskrčavanje.

Operativni plan sadrži podatke za kontakt onih nadležnih nacionalnih tijela koja poduzimaju odgovarajuće popratne mjere.

Članak 11.**Izmjene Uredbe (EZ) br. 2007/2004**

U članku 3.a stavku 1. i članku 8.e stavku 1. Uredbe (EZ) br. 2007/2004, na kraju točke (j) dodaje se sljedeća rečenica:

„U tom pogledu operativni plan uspostavlja se u skladu Uredbom (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.)”.

Članak 12.**Mehanizmi solidarnosti**

1. Država članica suočena sa situacijom žurnog i izvanrednog pritiska na svojoj vanjskoj granici može zatražiti:
 - (a) raspoređivanje timova europske granične straže u skladu s člankom 8.a Uredbe (EZ) br. 2007/2004 radi pružanja brze operativne pomoći toj državi članici;
 - (b) tehničku i operativnu pomoć Agencije u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 2007/2004 kako bi dobila pomoć u pitanjima koordinacije između država članica i/ili upućivanje stručnjaka za potporu nadležnim nacionalnim tijelima;
 - (c) pomoć u nuždi u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 515/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ radi rješavanja hitnih i posebnih potreba u slučaju izvanredne situacije.
2. Država članica izložena snažnim migracijskim pritiscima kojima se pred njezine prihvatne mogućnosti i sustave azila postavljaju žurni zahtjevi može zatražiti:
 - (a) da Europski ured za azil uputi tim za potporu pri pružanju azila u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) br. 439/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ koji bi pružio stručno znanje, kao npr. u vezi s uslugama usmenog prevođenja, informacijama o zemljama podrijetla i znanjem o postupanju i upravljanju postupcima traženja azila;
 - (b) pomoć u nuždi u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ za rješavanje hitnih i posebnih potreba u slučaju izvanredne situacije.

Članak 13.**Izvjешće**

1. Agencija podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji o praktičnoj primjeni ove Uredbe do 18. srpnja 2015. i svake godine nakon toga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 515/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, instrumenta za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza i stavljanju izvan snage Odluke br. 574/2007/EZ (SL L 150, 20.5.2014., str. 143.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 439/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o osnivanju Europskog potpornog ureda za azil (SL L 132, 29.5.2010., str. 11.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju, o izmjeni Odluke Vijeća 2008/381/EZ i o stavljanju izvan snage odluka br. 573/2007/EZ i br. 575/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Vijeća 2007/435/EZ (SL L 150, 20.5.2014., str. 168.).

2. Izvješće uključuje opis postupaka koje je Agencija uspostavila za primjenu ove Uredbe tijekom operacija na moru i informacije o praktičnoj primjeni ove Uredbe, uključujući detaljne informacije o usklađenosti s temeljnim pravima i učinku na ta prava, te svim incidentima koji su se možda dogodili.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Učinci Odluke 2010/252/EU

Odluka 2010/252/EU prestaje proizvoditi učinke od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski Parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
D. KOURKOULAS